

Nd.

56. Nefndarálit

[7. mál]

um frv. til laga um efnahagsaðgerðir.

Frá minni hl. fjárhagsnefndar.

Það er öllum kunnugt, að nú er illt ástand og uggvænlegar horfur hjá aðalatvinnuvegunum. Hefði því mátt ætla, að þegar ríkisstjórnin leggur fram lagafrv. um efnahagsaðgerðir, væri þar fyrst og fremst að finna ráðstafanir til að ráða fram úr vanda atvinnulífsins, svo að framleiðslustarfsemin geti haldið áfram með eðlilegum hætti. En því er ekki að heilsa. Þar eru engin ákvæði um ný úrræði til stuðnings atvinnurekstrinum, en III. kafli frv. er um framlengingu á núgildandi lagafyrirmælum um ráðstafanir vegna sjávaraútvegsins, sem ljóst er, að eru langt frá því að vera fullnægjandi, eins og málum er nú komið. T. d. er stöðvun fyrstihúsanna yfirvofandi.

Nýmælin, sem felast í þessu frv., eru í I. kafla þess um vísitölu framfærslukostnaðar og verðlagsuppbót á laun og í IV. og V. kafla um farmiðaskatt og hækkun á ýmsum eldri sköttum til viðbótar þeim álögum, sem fyrir eru.

Í athugasemdum um I. kaflann er greint frá því, að sú lækkun á niðurgreiðslum á vöruverði, sem þegar er fram komin, og þær nýju álögur, sem ráðgerðar eru í frv., muni valda um það bil 7.5% hækkun á núgildandi vísitölu framfærslukostnaðar, og samkv. frv. eiga menn ekki að fá þessar verðhækkningar bættar með uppbótum á laun.

Síðustu vikurnar hefur ríkisstjórnin rætt við nefnd manna frá Alþýðusambandi Íslands og B.S.R.B. um frumvarpið, í því skyni að reyna að ná samkomulagi við þau samtök um málið. Þær samkomulagstilraunir hafa ekki borið árangur, og launþegasamtökin hafa lýst mjög ákveðinni andstöðu við kjaraskerðingarákvæði frv. Hefur það engu breytt um afstöðu þeirra, þó að ríkisstjórnin hafi í hyggju að gera nokkra breytingu á frv.

Meiri hl. fjárhagsnefndar hefur ákveðið að mæla með samþykkt frv., en undirritaður minni hl. nefndarinnar telur, að með samþykkt þess sé stefnt í ófæru, og leggur því til, að frumvarpið verði fellt.

Minni hl. telur, að hér þurfi að taka upp ný vinnubrögð. Byrja á því að gera sér grein fyrir stöðu atvinnuveganna og lagfæra rekstrargrundvöll þeirra. Það er eina leiðin til þess að tryggja næga atvinnu og landsmönnum lífvænlega afkomu. Í framhaldi af þeim lagfæringum ætti að mega vænta þess, að unnt yrði að ná samkomulagi við stéttasamtökin um kjaramálin.

Í tíð núverandi ríkisstjórnar hefur á ýmsan hátt verið illa búið að atvinnurekstrinum. Hagstjórnaraðferðir hennar hafa reynzt mörgum þjóðnýtum atvinnufyrirtækjum fjötur um fót. Hér er mikil þörf breytinga og nýrrar stefnu í atvinnu- og efnahagsmálum.

En núverandi ríkisstjórn er ekki fær um að leysa þann vanda, sem við er að fást, enda skortir hana vilja til að hverfa af þeirri braut, sem hún hefur gengið. Hún heldur dauðahaldi í þau úreltu ráð í efnahagsmálum, sem hún hefur beitt á ferli sínum á undanfórnum árum, en þau hafa átt mikinn þátt í að koma undirstöðuatvinnuvegunum í þá úlfakreppu, sem þeir eru nú í. Stjórnina skortir líka traust þjóðarinnar til þess að standa fyrir málum.

Hér þarf því að taka upp nýja stjórnarstefnu, sem byggð sé á viðtæku samstarfi stjórnmalaflokka og stétta, til þess að tryggja íslenskri framleiðslu starfsgrundvöll og landsmönnum viðunandi lífskjör.

Samkvæmt framansögðu er það tillaga okkar, að frumvarpið verði fellt.

Alþingi, 11. nóv. 1967.

Skúli Guðmundsson,
frsm.

Lúðvík Jósefsson.

Vilhjálmur Hjálmarsson.